

MEMÒRIA ANUAL 2024

Fundació
Casa de Misericòrdia
de Barcelona

Carta del Tinent d'Alcaldia i Regidor de C. Vella

És per a mi un honor adreçar aquestes paraules de benvinguda en motiu de la presentació de la memòria de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona. Una institució històrica que, des dels seus inicis, ha estat un referent de solidaritat, compromís i transformació social a la nostra ciutat.

Al llarg dels anys, la Casa de Misericòrdia ha estat capaç d'adaptar-se als canvis de la societat, mantenint intacta l'essència que va motivar la seva fundació: atendre les necessitats més urgents de la infància i la joventut en situació de vulnerabilitat.

Aquest esperit es reflecteix avui en una tasca que combina la tradició amb la innovació, amb una intervenció educativa de qualitat, integral i preventiva, orientada a promoure el desenvolupament ple de cada infant.

La seva aposta per una formació integral —on les activitats culturals, musicals, esportives i creatives complementen l'educació formal— demostra una visió de futur clara i compromesa: oferir oportunitats reals de creixement i autonomia als infants i adolescents que acompanyen. Una tasca que va més enllà de la protecció, per incidir directament en la transformació personal i social.

Cal destacar també el valuós treball de preservació de la memòria que duu a terme l'Arxiu Històric de la Fundació. Un fons documental que no només testimonia el recorregut de l'entitat, sinó que contribueix de manera fonamental a la comprensió de la nostra història col·lectiva i al reconeixement de les institucions que, com la Casa de Misericòrdia, han estat essencials en la construcció d'una Barcelona més justa i cohesionada.

Vull expressar el meu agraïment a totes les persones que fan possible aquest projecte: l'equip professional, els voluntaris, les famílies i els col·laboradors que, dia a dia, amb dedicació i perseverança, contribueixen a mantenir viu aquest llegat.

La Fundació Casa de Misericòrdia és un exemple viu de com el treball comunitari, basat en el respecte i la dignitat, pot generar canvis reals i duradors. Felicito la institució per la tasca feta i encoratjo a seguir endavant, amb la mateixa passió i el mateix compromís que han guiat els seus passos durant tants anys.

Albert Batlle i Bastardas

Tinent d'Alcaldia i Regidor de C. Vella

Benvolgut/da,

Un any més, posem a les teves mans la memòria d'activitat de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona, corresponent a l'any 2024. Amb més de 440 anys d'història, la nostra fundació és una de les institucions d'acció social en actiu amb més trajectòria de Catalunya. Constituïda l'any 1584 al barri del Raval de Barcelona, la Casa de Misericòrdia va néixer per donar resposta a les necessitats socials del moment i, des d'aleshores, ha mantingut viu el seu compromís fundacional: posar-se al servei de les persones més vulnerables, promovent el benestar i l'acompanyament a través d'una acció social adaptada a les necessitats del moment.

Aquest 2024 ha estat un any de transició i consolidació. Hem continuat amb el procés de renovació de l'equip iniciat en etapes anteriors, amb la incorporació d'una nova direcció general. En aquesta nova etapa hem reafirmat el nostre compromís amb la finalitat fundacional i orientat l'activitat, més que mai, cap al reforç de l'obra social, centrat a defensar els drets dels infants de famílies vulnerables.

Els indicadors que recull aquesta memòria, mostren com avancem en la consolidació del model d'intervenció que impulem, fonamentat en la prevenció i en l'acompanyament global. Es tracta d'un enfocament que busca actuar, de forma preventiva, per evitar que s'acabin produint situacions d'exclusió social que sovint són gairebé impossibles de revertir, amb una mirada àmplia, integradora i compromesa amb el llarg termini. Aquesta visió ens ha portat, aquest any, a revisar els serveis que oferim i a prendre decisions estratègiques que ens ajudin a consolidar la nostra acció.

D'aquest procés de revisió han sorgit dues iniciatives prioritàries. D'una banda, el projecte 16/18, que treballa amb l'objectiu de continuar donant suport als joves que han finalitzat la seva etapa a la Residència, però encara requereixen un acompanyament actiu. D'altra banda, hem posat en marxa el servei d'atenció a famílies en situació de vulnerabilitat amb infants a la residència, que requereixen una atenció integral i coordinada per garantir el benestar de l'infant.

Aquests projectes, juntament amb els canvis organitzatius que hem impulsat, ens preparen per fer front als reptes que vindran amb més solidesa i esperança. Continuem avançant amb determinació, convençuts que la transformació social requereix professionalitat, compromís, rigor i aliances.

Gràcies per la vostra confiança, el vostre suport i per caminar al nostre costat en aquest projecte centenari i viu.

Antonio Masriera i Escolà

President de la Fundació Casa
de Misericòrdia de Barcelona

LA FUNDACIÓ

La Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona és una entitat sense ànim de lucre amb més de 440 anys d'història al barri del Raval de Barcelona. Vam iniciar la nostra activitat a l'edifici del carrer Elisabets, on continuem avui en dia.

El nostre projecte va començar l'any 1584, com una obra d'enginyeria social pionera, en sintonia amb els grans moviments de transformació en l'acció social que s'estaven produint a les principals ciutats europees.

En els seus inicis, la institució acollia persones pobres de qualsevol edat, sexe i procedència. A partir de l'any 1853, va iniciar-se l'acolliment d'infants, una tasca que ha marcat profundament la identitat de la Casa de Misericòrdia. Encara es pot veure *el torn* original al carrer Ramalleres, una caixa de fusta giratòria que permetia deixar els nadons i la recollida des de l'interior de l'establiment, garantint així l'anonimat de les famílies.

Des d'aleshores, l'obra social de la Casa de Misericòrdia no s'ha aturat mai. Actualment, la Fundació gestiona directament l'activitat, amb un gran equip de professionals molt compromesos amb el nostre propòsit.

Avui, la nostra acció se centra plenament en la *defensa dels drets dels infants procedents de famílies en situació de vulnerabilitat*.

La professionalització de l'equip i la focalització en les nostres finalitats fundacionals ens permet, no només fer front als reptes actuals, sinó consolidar la nostra tasca per al futur, amb l'objectiu de continuar acompanyant els infants i les seves famílies amb professionalitat, compromís i esperança.

L'ARXIU HISTÒRIC

L'Arxiu Històric de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona és un testimoni viu de la trajectòria i l'impacte de l'entitat al llarg del temps.

Està format per un conjunt de documents que s'han anat generant des dels seus orígens, tots ells catalogats i digitalitzats per garantir-ne la conservació i facilitar-ne l'accés tant als investigadors com als interessats en la història de la Fundació.

A més dels documents propis de l'activitat de l'entitat, l'arxiu també disposa d'alguns materials anteriors a la seva creació, que contribueixen a contextualitzar millor la seva gènesi i evolució. Aquests documents històrics aporten una visió més àmplia del moment en què es va gestar la fundació i de les necessitats socials i institucionals que van motivar-ne la creació.

Amb aquest fons documental, l'arxiu no només preserva la memòria de la Fundació, sinó que també esdevé una font de coneixement per a futurs estudis i recerques sobre la seva tasca i el seu llegat a la ciutat de Barcelona.

Trobaràs més
informació a
fcmb.org

Visita l'Arxiu:

OBRA SOCIAL

VAL MÉS EVITAR QUE CURAR

Fa uns dies vam produir el nostre primer podcast **Val més evitar que curar**, una conversa molt enriquidora entre Marta Voltas, directora de la Residència Elisabets, Marisol Ondo, mare de la Residència i Francesc Romeu, capellà i perdidista. L'objectiu era donar a conèixer la tasca que duem a terme a la Fundació des de la prevenció, un enfocament clau tant per al desenvolupament del nostre projecte com per entendre el treball realitzat durant el 2024 i els nostres indicadors. Podeu escoltar el podcast mitjançant el codi QR que trobareu al final del resum.

Francesc - Quin seria el caràcter diferencial, la identitat vostra de la Casa de Misericòrdia?

Marta - El caràcter diferencial és la mirada. El que ens està passant avui dia és que el sistema de protecció intervé quan els infants han patit alguna situació de desampara.

Nosaltres el que fem, a diferència d'altres centres, és intervenir des de la prevenció, donant suport a les famílies i actuant en cocriança, perquè no es doni una situació ni d'abandonament, ni de desampar, ni, per suposat, de maltractament.

Francesc - Per què creus que és clau això?

Marta - La prevenció és clau per molts motius. Per un motiu econòmic, perquè abarateix molt el cost de les possibles intervencions posteriors, però sobretot per un motiu humà. El nostre sistema garanteix que no hi ha separació del nucli familiar: la intervenció realitzada des del servei, enforteix el vincle entre la família i l'infant.

Francesc - Marisol, tu com vas conèixer la Casa de Misericòrdia i quina primera impressió et va causar?

Marisol - Ja fa temps, perquè he crescut aquí a Barcelona. La vaig conèixer per la meva comunitat de guineans, d'africans que viuen aquí a Barcelona. Però mai va pensar que jo acabaria necessitant aquest servei.

La meva primera impressió va ser molt bona, perquè vaig sentir que havia arribat a un lloc d'esperança i de seguretat.

Francesc - Et vas sentir bé o bé vas dubtar al principi?

Marisol - Va haver-hi una mica de conflicte interior, però vaig reflexionar i pensar que era una oportunitat de créixer, no només per a la meva filla, sinó també per a mi i la resta de la família. Hi ha persones com jo, que som monoparentals, que no tenim una xarxa de suport d'avis o de tiets, per donar-te un cop de mà per fer aquesta criança. Doncs jo, sense dubtar-ho, vaig comptar amb la Casa de Misericòrdia perquè sentia que arribaria molt lluny amb aquest suport.

Francesc - El vostre no és un model jeràrquic, en el sentit que imposeu una manera de fer, sinó que guardeu un model d'equilibri, en el qual també teniu molt en compte el model familiar. Explica'ns una mica això, com ho feu, Marta?

Marta - La idea és que l'abordatge educatiu amb els infants no sigui ni contrari o contraposat al que fa la família, sinó que sigui un continu entre la família i nosaltres. Per tant, que hi hagi molt diàleg entre les dues parts.

Francesc - Treballeu per establir vincles segurs i positius amb els infants. Explica'ns això, com es poden fer vincles segurs i positius?

Marta - Escoltant-los. No actuem jeràrquicament tampoc amb els infants. Si hi ha una jerarquia, tu sempre en saps més que ells. Si hi ha una escolta activa, tu poses el valor de la persona al centre i el primer que fas és escoltar. Durant molts anys la correcció de la conducta ha estat el tipus d'intervenció. Però si és un infant que ha passat per necessitats de molts tipus, és imprescindible que ell s'ho cregui i que intervingui en el seu creixement al costat nostre, igual que nosaltres l'ajudem a créixer.

OBRA SOCIAL

Francesc - Marisol, tu vens aquí deixes la teva filla. Però, en el dia a dia, tu has trobat suport?

Marisol - Sí. Jo crec que aquí no és només l'acollida, aquí també ens donen suport d'orientació pedagògica i de qualsevol problema que tinguem fora de l'entorn.

Francesc - Hi ha un concepte que m'agradaria que l'expliquessis que veig que és un concepte vertebral vostre, la cocriança pactada?

Marta - Doncs de vegades quan preguntes als infants què és la Residència diuen que és una segona família, aquesta resposta vindria a respondre això de la cocriança. A l'infant no el cria només la mare sinó que nosaltres també el criem educant-lo, tenint cura d'ell durant la setmana per delegació de la mare que ens ho demana voluntàriament. No intervenim a banda de la família. Però hi ha prejudicis perquè algunes persones pensen que són famílies que es desentenien dels seus fills.

Francesc - Com avalueu el vostre èxit?

Marta - Intentem avaluar indicadors biològics psicològics i socials com a una mirada de salut global d'un infant. Uns indicadors que poden ser més quantificables com l'èxit acadèmic: tots els nois i noies que estan a la Casa de Misericòrdia finalitzen l'ESO.

Un altre èxit és a nivell biològic, quan es presenta un problema de salut. Sempre estem en coordinació amb les mares i plantegem la necessitat, ja sigui de corregir problemes de vista o d'altres tipus que vagin sorgint i que poden afectar el desenvolupament d'aquest infant. Psicològicament, tenim el recolzament de dues entitats que treballen en l'acompanyament emocional d'infants i de les seves famílies també a nivell sistèmic.

Francesc - Marisol, quin èxit creus que has aconseguit amb la residència i amb la teva filla?

Marisol - L'èxit no només és per a ella, també per a mi. Quan va arribar aquí no tenia ni feina perquè no tenia temps. M'he tret unes oposicions i treballo en l'àmbit sanitari. Ara tinc una feina que garanteix la seguretat dels meus fills.

Francesc - A part de treballar amb els infants, ara voleu estructurar la feina amb el *Projecte famílies dels infants*, com ho fareu?

Marta - En la mesura que la família estigui millor, l'infant estarà millor. Si l'infant quan arriba a casa el cap de setmana es troba amb la mare que no ha trobat feina no afavoreix al desenvolupament de l'infant: estariem treballant i remant en contra. El que volem es remar més fort perquè aquest infant pugui créixer encara més.

Les dificultats externes d'aquestes famílies són molt altes, començant per la jurídica.

Francesc - Esteu treballant en un nou projecte de Joves 16-18 anys, en què consisteix?

Marta - Actualment tenim un projecte de mentoria, per acompanyar els adolescents en un sistema de semiresidencialitat. Quan acaben l'escola venen a la Residència, estudien, s'open amb nosaltres i van a dormir a casa seva. Els joves en aquesta edat necessiten molt acompanyament tant educatiu com d'integració en la societat com a membre adult. Volem augmentar els recursos en aquest projecte i no descartem ampliar el temps de residencialitat. Quan arriben a la majoria d'edat, si demostren un bon rendiment acadèmic, els continuem ajudant.

Francesc - Marisol, què li diries a una mare que necessita aquest recurs?

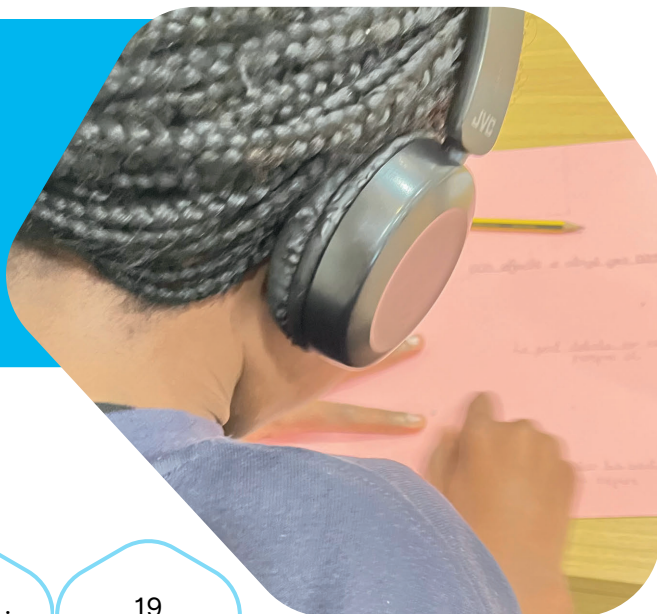
Marisol - Jo li diria que pensi en el benestar del seu infant i d'ella mateixa. La Residència és un motor que t'ajuda a millorar i avançar.

Al podcast hi trobareu més informació sobre la nostra tasca i el dia a dia a la Residència. Us animem a escoltar-lo i compartir-lo!

2024 A LA RESIDÈNCIA

Apostem per una intervenció de qualitat, amb una mirada integral i preventiva, capaç de generar un impacte real en el benestar dels infants i les seves famílies. Els nostres indicadors reflecteixen aquest compromís: acompanyament flexible, orientat a resultats i centrat en la transformació social.

BENEFICIARIS:

Quan parlem de beneficiaris, hem d'incloure també les famílies: el benestar dels infants comença pel benestar del seu entorn més proper.

27
infants i
adolescents
acompanyats

19
infants i
adolescents
residents

19
famílies
ateses

Cada dia els
acompanyem
a 12 centres
educatius

144
hores
d'estudi
d'infants

360
hores de
reforç
d'estudi de
joves

19% dels
joves amb
reforç escolar
extern

100%
finalització
estudis de
l'ESO

La formació és un dels tres pilars del nostre projecte amb els infants

FORMACIÓ INTEGRAL:

L'estada a la residència permet als infants i adolescents viure en plenitud i desenvolupar-se de forma integral.

De dilluns a divendres assisteixen a classes de música, sortides culturals, com ara, anar al teatre o museus, gaudir de les colònies durant quinze dies, participar en grups de reflexió on poder exposar les diferents opinions sobre diversos temes, practicar esport i també la realització de tallers de manualitats que ajuden a la creativitat de la persona.

Nerea Zúñiga Ferrera

Coordinadora dels grups de l'ESO i postobligatoris

INTEGRACIÓ SOCIAL:

La nostra metodologia impulsa accions orientades a fomentar vincles positius entre els infants i el seu entorn, com a base per a la seva integració activa i saludable en la societat.

3
extraescolars
per cada
infant de
mitjana

3
sortides
culturals al
teatre

2
concerts
musicals dels
residents

26
infants i
joves de
colònies

VINCLES SEGURS:

Un vincle sa i segur durant la infància és essencial per al desenvolupament emocional, social i cognitiu dels infants. Els que creixen amb un vincle segur esdevenen adults emocionalment estables, amb bona capacitat per establir relacions sanes i afrontar els reptes de la vida.

Malauradament, alguns infants no compten amb aquest suport dins el nucli familiar, i és aquí on la Residència esdevé clau proporcionant un ambient segur, estructurat i afectuós, amb professionals que fomenten el desenvolupament integral.

El suport afectiu en la infància té un impacte global, promovent comunitats més cohesionades, justes i resilients. Una societat sana comença amb vincles segurs.

Andrea Perea Garcia

Coordinadora dels grups d'Infantil i Primària

7
mentoria
d'adolescents

Tutories
setmanals
amb joves i
infants

LES FAMÍLIES

COCRIANÇA:

Treballem conjuntament amb les famílies, compartint mirades, valors i decisions des del respecte mutu. Fomentem una relació horitzontal, sense jerarquies, on cada veu compta i suma pel benestar de l'infant.

7
famílies amb
suport
psicològic
extern

1
família en el
programa de
suport a
l'habitatge

90%
beques
menjador
aconseguides

100%
ajuda
quotes
Fossenens

ACOMPANYAMENT:

Les famílies en situació de vulnerabilitat que atenem necessiten un suport legal, social i laboral integral, clau per avançar cap a una vida digna, autònoma i amb oportunitats reals de futur.

COL·LABORACIONS EXTERNES

7
convenis de
col·laboració

46
hores de
supervisió
externa

Potenciem el treball en xarxa professional i enfocat directament a les necessitats dels nostres infants o les seves famílies.

L'EQUIP

13
persones
contractades

12
voluntaris de
reforç
escolar

35
hores de
formació
específica

30
voluntaris
d'arts
plàstiques

3
estudiants
en
pràctiques

OBRA SOCIAL PRÒPIA

Un cop finalitzats els estudis obligatoris, la vinculació amb la Fundació es manté activa i significativa. Entenem que l'etapa postobligatòria és clau en la construcció del projecte vital dels joves, i per això oferim un acompanyament personalitzat. Aquest es concreta en programes de mentoria adaptats a cada itinerari educatiu i, quan cal, en suport econòmic per facilitar-ne la continuïtat.

Durant el 2024 hem mantingut l'acompanyament a cinc joves que estan cursant Batxillerat o Cicles Formatius dins el projecte de mentoria. També continuem donant suport a una estudiant que està realitzant una estada Erasmus a Irlanda, contribuint així a ampliar les seves oportunitats formatives i personals.

OBRA SOCIAL ALIENA

Aquest 2024 hem col·laborat amb el projecte dels Salesians Don Bosco d'Equipament solar al Centre de Formation Professionnelle Don Bosco a Kanka - Guinea Conakry.

Els objectius principals del projecte, entre d'altres, han estat:

- . Que les aules del Centre Professional estiguin ben il·luminades i disposar de ventiladors que afavoriran als alumnes una concentració activa en l'aprenentatge d'un ofici.
- . Que l'equipament solar faci possible que els tallers de mecànica de l'automòbil, mecànica general, electricitat i fusteria funcionin sense necessitat del grup electrogen.
- . Que l'alumnat de l'escola professional prenguin consciència que l'energia solar es una font de producció d'electricitat neta i renovable.

ÀMBIT CORPORATIU

Passatge Casa de Misericòrdia de Barcelona

El plenari de l'Ajuntament del Districte de Ciutat Vella, en sessió del passat mes de Desembre, va aprovar per unanimitat, la proposta per canviar el nom del passatge on està ubicada la Residència i les nostres oficines des del segle XVI. Agraïm molt i ens omple d'orgull aquest reconeixement. Gràcies!

Prometeus del Pla de barris

Continuem amb la nostra col·laboració amb aquest programa comunitari que vetlla perquè els joves als instituts públics dels barris on l'índex de població amb els estudis superiors és més baixa, puguin accedir a la universitat i cursar els estudis amb èxit.

Nous estatuts

Seguint amb l'objectiu per adaptar-nos a les necessitats actuals, el passat mes de Desembre el Patronat va aprovar per unanimitat la renovació dels Estatus de la Fundació, amb una possible ampliació del patronat fins a dotze membres.

ÀMBIT ECONÒMIC

	2024	2023	2022
Ingressos ordinaris	2.135.353,28 €	1.977.395,25 €	1.920.555,66 €
Despeses ordinàries	-1.382.334,78 €	-1.476.255,79 €	-1.609.668,87 €
Resultat abans d'Obra social	753.018,50 €	501.139,46 €	310.886,00 €
Obra social	-512.366,38 €	-444.462,77 €	-468.012,22 €
Resultat ordinari	240.652,12 €	56.676,69 €	-157.125,43 €
Ingressos extraordinaris	7.319,57 €	853.225,90 €	98.374,54 €
Despeses extraordinàries	-30.177,40 €	-499.385,57 €	-186.335,08 €
Resultat exercici	217.794,29 €	410.517,02 €	-245.085,97 €

L'any 2024 ha estat un exercici de consolidació per a la Fundació, després de les importants reestructuracions d'actius dutes a terme durant el 2023. Sense grans operacions extraordinàries, els ingressos ordinaris han augmentat un 8% respecte a l'any anterior, mentre que les despeses ordinàries s'han reduït lleugerament. Un dels fets més rellevants és l'increment del 15% en l'assignació a l'obra social, reforçant el nostre compromís amb la finalitat fundacional. El resultat final de l'exercici, reflecteix una gestió prudent, centrada en la sostenibilitat i en l'impacte social de la nostra activitat. Aquest balanç positiu ens permet afrontar el futur amb solidesa i estabilitat.

En virtut de la política de transparència de la Fundació, es poden consultar els comptes anuals auditats al nostre web <https://fcmb.org>.

REPTES 2025

Projecte
16/18

L'etapa postobligatòria és clau: més reptes personals i preparació per a la vida adulta. Avui acompanyem sense places residencials, però treballem per oferir aquest recurs i adaptar l'equip per garantir el millor suport. És essencial que el jove hi mostri interès: el seu compromís és el primer pas.

Projecte
famílies

El desenvolupament dels infants està lligat al benestar familiar. Per això estem reforçant l'atenció a les famílies, amb més recursos i una reorganització del servei. Volem oferir un acompanyament integral amb plans personalitzats, suport emocional, orientació laboral i accés a recursos. L'objectiu: prevenir riscos, afavorir l'autonomia i garantir entorns segurs per créixer.

Nou logo

Som una entitat amb 440 anys d'història, i això ens empeny a preservar la nostra essència tot adaptant-nos al present. Hem renovat la imatge corporativa perquè el nou logo transmeti allò que ens defineix: acollida, valors, acció social, identitat i pertinença. Una evolució fidel als nostres orígens i compromesa amb l'actualitat.

Treball en
xarxa i nous
recursos

Volem enfortir el treball en xarxa i l'adaptació a l'entorn, perquè sabem que la societat actual, connectada i complexa, requereix respostes col·lectives. Ens proposem aprofundir en aliances, compartir coneixement i accedir a noves oportunitats que ens permetin millorar la nostra acció social i respondre amb més eficàcia als reptes emergents.

AGRAÏMENTS

Volem agrair la col·laboració del Sr. Albert Batlle i Bastardas, Tinent d'Alcaldia i Regidor de C. Vella, així com la participació de Marisol Ondo, Francesc Romeu i Marta Voltas en la realització del nostre primer podcast. També fem extensiu l'agraïment a la resta de l'equip de la Fundació —patronat, personal d'oficines i de la residència— per la seva tasca i pel seu compromís constant amb el propòsit del nostre projecte.

Vols formar part de la Casa de Misericòrdia?

Què pots fer amb 1€ al mes? Potser et sembla una quantitat insignificant avui en dia. Però junts, podem aconseguir un gran impacte.

Amb només 1€ al mes, pots donar suport a un projecte d'acció social directa a Barcelona.

Uneix-te al nostre grup www.teaming.net/fcmb i ajuda'ns a canviar vides!

**Fundació
Casa de Misericòrdia
de Barcelona**

Carrer Elisabets, 8-10
08001 Barcelona
933 021 692 - 933 027 129
fcmb@fcmb.org
www.fcmb.org